

стратегія регіонального розвитку». При цьому потрібно вдосконалювати механізми взаємодії державних органів, громадянського суспільства та приватного сектору для ефективного використання ресурсів і досягнення цілей сталого розвитку.

Забезпечення сталого розвитку сільських територій України є важливим завданням. Для досягнення цієї мети необхідно одночасно вирішувати економічні, соціальні та екологічні проблеми. Диверсифікація економіки, модернізація інфраструктури, впровадження екологічно чистих технологій та залучення молоді можуть забезпечити стабільний розвиток сільських територій у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел:

1. Шаров Ю.П. Муніципальні послуги: шлях до високої якості: моногр. Мелітополь, 2008. 136 с.
2. Корінець Р. Сільський розвиток: посібник для фахівців з аграрного та сільського розвитку територіальних громад, Київ, 2023. 157 с.
3. Талавиця М.П., Газуда М.В., Газуда Л.М. Розвиток сільських територій в Європейському Союзі: монографія. Ужгород: ФОП Сабов А.М., 2022. – 504 с.

Borian Liudmyla

senior lecturer the department of economic cybernetics, computer sciences and information technologies, Mykolaiv national agrarian university, Ukraine

ГЕОІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ДЛЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.

GEOGRAPHIC INFORMATION SYSTEM FOR THE DIGITAL TRANSFORMATION OF TERRITORIAL COMMUNITIES.

Геоінформаційна система (ГІС) є ефективним інструментом для прискорення роботи органів управління та прийняття стратегічних рішень, допомагає аналізувати соціально-економічний стан, ефективно планувати заходи та контролювати реалізацію державних та муніципальних рішень,

дозволяє виконувати моніторинг ситуації в громадах, аналіз ефективності, стратегічне планування, підвищує прозорість управління.

Для успішного відновлення і розвитку громад Міністерство розвитку громад територій та інфраструктури впроваджує таке цифрове рішення як геоінформаційна система, яка забезпечує органи влади актуальними даними для підготовки та прийняття управлінських рішень щодо відновлення та розвитку громад і регіонів, а також моніторингу та оцінювання їх виконання.

Приймати управлінські рішення і співпрацювати з громадськістю набагато легше, якщо соціально-економічний розвиток територій, об'єкти і явища прив'язані до простору.

ГІС об'єднує базу даних та засоби картографічної візуалізації. Геоінформаційна система територіальної громади – це інноваційний електронний картографічний ресурс, основна методика якого лежить у вдосконаленні управління активами громад, такими як природні ресурси: водні, лісові, мінерально-сировинні; земельні ділянки, інженерно-транспортна та туристична інфраструктура. Система забезпечує ефективне прийняття рішення та контроль за їх виконанням. Це дієвий інструмент, який сприяє ефективному управлінню. ГІС дозволяє аналізувати стан природних та земельних ресурсів, інфраструктурних та інвестиційних об'єктів. Велика кількість ресурсів може бути використана на основі детальних картографічних даних та аналітичних даних. ГІС забезпечує огляди та оперативні взаємозв'язки з великою кількістю людей та громадськістю, дає доступ до актуальної інформації та можливості швидкого реагування на проблеми. Інформація про туристичну та інвестиційну привабливість території дозволяє залучити нові можливості для збільшення кількості туристів.

Геопросторова інформація дозволяє ефективно управляти інвестиціями та розвитком громад. На основі візуалізованих географічних даних можна оперативно розв'язувати задачі відновлення та модернізації територіальних громад. Цифрова карта зрозуміла і корисна для користування звичайних людей.

Цифровий інструмент забезпечує прозорість, підзвітність і надає доступ до інформації для громадянського суспільства.

Геоінформаційна система інтегрує статистичну, адміністративну, геопросторову інформацію, формує бази даних соціально-економічних і бюджетно-фінансових показників, прогнозує соціально-економічний розвиток, забезпечує доступ користувачів до відкритих даних територіальних громад. Все це допоможе потенційним інвесторам та керівникам, що приймають рішення отримати актуальні дані в конкретній громаді в будь-який час.

Система переводить роботу з даними з паперу у цифровий формат, що дозволяє швидко отримувати дані про громаду та ефективно планувати та прозоро використовувати бюджетні кошти.

Геоінформаційна система здійснення моніторингу та оцінювання розвитку регіонів і територіальних громад створюється, починаючи з 2022 року.

ГІС є частиною державної електронної екосистеми DREAM, яка забезпечує моніторинг, управління та контроль всіх проєктів відновлення.

Прийняття управлінських рішень для відновлення громад повинно бути на основі ефективних даних. ГІС регіонального розвитку використовує європейські методи дослідження соціально-економічних показників розвитку регіону.

Інформація, з якою працює ГІС, складається із даних сучасного адміністративно-територіального поділу, цифрової містобудівної документації, нормативної грошової оцінки землі, адресного реєстру громади, характеристик інженерних мереж, інвестиційних об'єктів і пропозицій. Інтерактивна мапа складається з різких шарів даних про типи територій, підприємницьку діяльність, фінансування, соціально-економічні показники, обсяг пошкоджень і руйнувань. Візуалізована географічна інформація допоможе місцевим органам влади приймати рішення щодо регіонального розвитку, робити прогнози щодо перспектив розвитку.

Побудова інформаційного суспільства в Україні не можлива без впровадження геоінформаційних систем, які підвищують ефективність управління територією, надають можливість розв'язувати різні задачі. Використання ГІС у територіальних громадах покращують роботу місцевого самоврядування, оптимізують доступ до ресурсів, зменшують витрати на захист довкілля і покращують комунікацію в громаді.

Список використаних джерел:

1. Кучмійова Т. С. Вплив цифрових технологій на сучасне суспільство: трансформаційні аспекти. *Modern Economics*. 2023. № 41(2023). С. 67-72. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V41\(2023\)-10](https://doi.org/10.31521/modecon.V41(2023)-10).

2. Таратула Р. Б. Напрями підвищення ефективності інформаційного забезпечення управління земельними ресурсами в Україні [Електронний ресурс] / Ефективна економіка. – 2019. – № 6. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>

Chopenko V. M.

candidate of economic sciences, senior researcher of the department of social and economic development of rural territories, National Scientific Center "Institute of Agrarian Economics" of the National Academy of Agrarian Sciences, Ukraine

ЗМІНИ СІЛЬСЬКОГО РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ ВНАСЛІДОК ВПЛИВУ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.

CHANGES IN THE RURAL LABOR MARKET OF UKRAINE AS A CONSEQUENCE OF THE IMPACT OF THE FULL-SCALE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR.

Сталий розвиток сільських територій не може відбуватися без належної розбудови окремих територіальних громад, зокрема їх соціально-демографічної сфери, важливою складовою якої є трудовий потенціал, який нині інтенсивно скорочується. Соціально-демографічні процеси, спричинені повномасштабною російсько-українською війною (демографічні втрати, зумовлені низькою народжуваністю та високою смертністю, масова еміграція громадян та